

Autor: Richard Norton-Taylor

Informační čipy implantované do mozku. Elektromagnetické pulsní zbraně. Zrevolucionizované střední třídy, přebírající úlohu Marxova proletariátu. Populace zemí Blízkého a Středního východu vzrůstající o 132%, zatímco evropská porodnost upadá. „*Bleskové nepokoje*“ – kriminálními gangy a teroristickými skupinami rychle mobilizované skupiny obyvatel.

To je svět za třicet let v představách týmu britského Ministerstva obrany, odpovědného za vykreslení budoucnosti v „budoucím strategickém kontextu“, které budou čelit britské ozbrojené síly. Včetně „analýzy klíčových rizik a otřesů“. Kontradmirál Chris Parry, vedoucí Centra pro výzkum, koncepce a doktríny (Development, Concepts & Doctrine Centre) spadajícího pod Ministerstvo obrany, které sestavilo tuto zprávu popsal tyto odhady jako „založené spíše na pravděpodobnosti, než na předpověditelnosti“.

Devadesátistránková zpráva pojednává o široce diskutovaných tématech jako jsou např. vzrůstající ekonomický význam Indie a Číny, militarizace vesmíru, dokonce i toho co nazývá „úpadkem kvality zpravodajství“ v souvislosti s vzestupem „občanských novinářů s přístupem k internetu“ (*internet-enabled, citizen-journalists*) a tlaku na uveřejňování příběhů „na úkor faktů“. Obsahuje i další potenciální možnosti vývoje, některé děsivé, jiné zase uklidňující, o kterých se ne až tak často diskutuje.

Nové zbraně

Elektromagnetické pulsní zbraně se stanou pravděpodobně součástí výzbroje kolem roku 2035. Budou schopné zničit veškeré komunikační systémy na vybraném území nebo mohou být použity proti „světovým metropolím“ jako mezinárodním centřům obchodu a služeb. Vývoj neutronových zbraní, které zničí veškeré živé organismy, avšak ne zástavbu „umožní být [neutronové bombě] zbraní volby pro absolutní etnické čistky v přelidňujícím se světě“. Použití zbraní bez lidské obsluhy vyvolává „závažné právní a etické spory“ (1, 2, 3). „Neskrývané užití“ chemických (4, 5), biologických, radioaktivních a nukleárních zbraní a zařízení nesených dopravními prostředky nebo raketami bez lidské obsluhy.

Technologie

Okolo roku 2035 by mohl být „*implantovatelný čip*“ napojen přímo do mozku. Vyrůstající všudypřítomnost informačních a komunikačních technologií umožní státům, teroristům a zločincům mobilizovat „*bleskové nepokoje*“, jejichž potenciální mobilita bude výzvou pro schopnosti bezpečnostních složek koncentrovat svoje síly rychle na malém území.

Marxismus

„Střední třídy by se mohly stát revoluční třídou, přebírajíc úlohu, kterou Marx předpokládal pro proletariát“, uvádí zpráva. Tato teze je založena na vyrůstajícím rozdílu mezi středními třídami a superbohatými na jedné straně, a městskou chudinu ohrožující společenský řád na straně druhé. „Světové střední třídy se mohou sjednotit, využívaje přístupu ke vzdělání, zdrojům a schopnostem k vytvoření transnacionálních procesů v jejich vlastním třídním zájmu“. Kvůli globální nerovnosti by mohlo dojít i k oživení marxismu. Vyrůstající trend směrem k morálnímu relativismu a pragmatickým hodnotám bude povzbuzovat lidi aby hledali „útočiště poskytované více rigidními věroukami, včetně náboženských ortodoxií a doktrinářských politických ideologií, jako populismus nebo marxismus“.

Tlaky vedoucí k sociálním nepokojům

V roce 2010 bude žít více než 50% světové populace spíše v městském, než venkovském prostředí, což povede k sociální deprivaci, „novým rizikům nestability“ a nárůstu městských chudinských oblastí (slumů, favel). Okolo roku 2035 vzroste tento počet na 60%. Přistěhovalectví bude narůstat. Globalizace dosáhne takové úrovně mezinárodní integrace, která způsobí že mezi-národní konflikty skončí. Na druhou stranu může vést k „mezi-sociálním konfliktům“ – společenství se sdílenými zájmy překročí hranice a uchýlí se k použití násilí.

Populační otázka a zdroje

Světová populace pravděpodobně vzroste na 8,5 miliardy v roce 2035, z čehož budou méně rozvinuté země tvořit 98% z tohoto počtu. Asi 87% lidí ve věku do 25 let bude žít v rozvojovém světě. Demografické trendy, které budou zhoršovat ekonomické a sociální napětí, budou mít vážné dopady na životní prostředí – včetně dodávek pitné vody a dalších přírodních zdrojů – a pro mezinárodní vztahy. Populace v subsaharské Africe vzroste během tohoto období o 81% a na Blízkém východě o 132%.

Blízký Východ

Masivní populační růst bude znamenat že Blízký východ, a v menší míře severní Afrika, zůstanou vysoce nestabilními. Zpráva se podrobněji věnuje Saudské Arábii, nejlukrativnějšímu trhu pro britské obchodníky se zbraněmi, s 20% nezaměstnaností a „silnými ročníky“ (*youth bulge*). Státu jehož populace vzrostla od roku 1980 ze 7 na 27 milionů. „Očekává se nárůst mladé populace (v celém regionu), z nichž bude mnoho konfrontováno s dlouhodobou místní nezaměstnaností“ uvádí zpráva.

Militantní islám

Odpor mezi mladými lidmi vůči nereprezentativním režimům „najde východisko v politické militantnosti, včetně radikálního politického islámu, jehož konceptem je Umma, globální islámské společenství, a odpor vůči kapitalismu může vyvolat nepokoje v mezinárodním systému založeném na národních státech a globálních tržních silách“, varuje zpráva. Dopady tohoto odporu budou vyjádřeny migrací mladé populace a globální komunikací, povzbuzující kontakty mezi diasporami a jejich domovskými zeměmi.

Napětí mezi islámským a západním světem bude setrvalé a může mít vzrůstající tendenci v souvislosti s Čínou „jejíž nově objevený materialismus, ekonomická vitalita a institucionalizovaný ateismus bude ortodoxním islámem nenáviděn.“

Írán

Írán bude stabilně ekonomicky i demograficky posilovat a jeho energetické rezervy a zeměpisná poloha mu budou zajišťovat významný strategický vliv. Avšak jeho státní zřízení by mělo být transformováno. „V polovině období [cca 2020, pozn. DP]“, uvádí zpráva, „země, obzvláště její početná mladá populace, bude chtít profitovat ze vzrůstajícího přístupu k globalizaci a diverzitě, a to může Írán postupně, avšak nerovnoměrně, transformovat... do pulsujícího demokratického zřízení.“

Terorismus

Počet obětí a objem škod způsobených terorismem zůstane na nízké úrovni ve srovnání s dalšími formami násilných střetů a konfliktů. Ale akty extrémního násilí, podporované určitými elementy uvnitř islamistických států, využívající k maximalizaci účinku masmédiu („*theatre of violence*“) budou přetrvávat. Zpráva dále uvádí, že „teroristická koalice“, čítající široké spektrum reakčních a revolučních sil odporu, jako např. ultranacionalistů, náboženských skupin a dokonce extrémních ochránců přírody, mohou rozpoutat globální teroristickou kampaň větší intenzity.

Klimatické změny

„Nepopíratelné důkazy“ naznačují že dochází ke klimatickým změnám a že zemská atmosféra se bude nevídanou mírou během 21. století oteplovat. To by mohlo vést ke snížení salinity severního Atlantiku, způsobeným zvýšeným odtokem sladké vody z Arktidy a k ovlivnění přirozené cirkulace v severním Atlantiku snížením oteplovacího efektu oceánských proudů na západní Evropu. „Pokles teploty může překonat malou dobu ledovou v 17. a 18. století.“

Článek Richarda Norton-Taylora *Revolution, flashmobs, and brain chips. A grim vision of the future* vyšel dne 9. dubna 2007 v *The Guardian*.

Poznámky:

- 1) Vojenské letectvo se mění. Zavádí bezpilotní stíhačky, *Ihned.cz*, 15. června 2008.
- 2) USA chystají nový bombardér s radarovou stopou desetiny komára, *Novinky.cz*, 14. ledna 2009.
- 3) Rusko potvrzuje koupi izraelských bezpilotních letadel, *Britské listy*, 14. dubna 2009.
- 4) US weapons research is raising a stink, *The Guardian*, 10. července 2008.
- 5) Evidence of white phosphorus in Gaza, *The Guardian*, 19. ledna 2009.